

Suvestinė redakcija nuo 2000-10-05 iki 2002-11-20

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1997, Nr. [34-851](#), i. k. 0971100NUTA00000370

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

1997 m. balandžio 16 d. Nr. 370
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros nuostatus (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimą Nr. 844 „Dėl statybos valstybinės priežiūros“ (Žin., 1996, Nr. [68-1653](#)).

MINISTRAS PIRMININKAS

GEDIMINAS VAGNORIUS

STATYBOS IR URBANISTIKOS MINISTRAS

ALGIS ČAPLIKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

1997 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. 370

TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS NUOSTATAI

BENDROJI DALIS

1. Šie nuostatai reglamentuoja Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą, taip pat statinių projektavimo, statybos, atidavimo naudoti, naudojimo ir griovimo (toliau vadinama – statyba) valstybinę priežiūrą.

2. Šie nuostatai privalomi visoms institucijoms, atliekančioms teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą, taip pat kitiems su teritorijų planavimo ir statybos procesu ar procedūromis susijusiems juridiniams ir fiziniams asmenims.

3. Valstybinę priežiūrą atlieka:

3.1. teritorijų planavimo – Aplinkos ministerija, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Statybos ir urbanistikos ministerijos, apskričių viršininkai.

Teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą apskričių viršininkai vykdo per jų administracijų valstybines teritorijų planavimo ir statybos inspekcijų tarnybas;

3.2. statybos – apskričių viršininkai per jų administracijų valstybines teritorijų planavimo ir statybos inspekcijų tarnybas;

specialiųjų statybos reikalavimų – Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Kultūros ministerijos Kultūros vertybių apsaugos departamentas, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Technikos priežiūros tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinė veterinarijos tarnyba;

3.4. tyrimų – Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, apskričių viršininkų administracijų žemėtvarkos ir geodezijos tarnybos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

4. Teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą ir statybos valstybinę priežiūrą atliekamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, Lietuvos Respublikos apskrities valdymo įstatymu, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai įvertinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu, kitais įstatymais, įstatymų papildomaisiais aktais, teritorijų planavimo normų sąvadu, normatyviniais statybos dokumentais ir šiais nuostatais.

5. Šiuose nuostatuose vartojamos pagrindinės sąvokos apibrėžtos 4 punkte nurodytuose teisės aktuose.

6. Teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą – tai bendrųjų, detaliųjų ir specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų rengimo, derinimo ir viešojo svarstymo procedūrų kontrolė, taip pat šių dokumentų sprendinių tikrinimas pagal teritorijų planavimo normų sąvado reikalavimus.

7. Statybos valstybinę priežiūrą – tai:

7.1. leidimų statyti ar griauti statinius išdavimas ir atšaukimas;

7.2. statybos proceso priežiūra nuo statybos pradžios iki statinių atidavimo naudoti, taip pat statinių griovimo priežiūra;

7.3. statybos sustabdymas;

7.4. statinių naudojimo priežiūra.

8. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijų nurodymai jų kompetencijos klausimais privalomi visiems su teritorijų planavimu ir statyba susijusiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

9. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos išlaikomos iš Lietuvos valstybės biudžeto. Jos gali turėti ir nebiudžetinių lėšų, kurios gaunamos ir naudojamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

10. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos jų kompetencijai priskirtoms funkcijoms atlikti, gali samdyti ekspertus.

11. Teritorijų planavimo valstybinės priežiūros neturi teisės atlikti teritorijų planavimo organizatorius ir teritorijų planavimo dokumentą tvirtinanti institucija. Šiuo atveju valstybinę priežiūrą atlieka aukštesnioji (pagal prižiūrimų teritorijų planavimo dokumentų lygmenis) teritorijų planavimo priežiūros institucija.

12. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos pareigūnais turi teisę būti specialistai, turintys aukštąjį išsimokslinimą ir ne mažiau kaip trejų metų darbo stažą teritorijų planavimo ir statybos srityje, išklause specialius kursus pagal Aplinkos ministerijos patvirtintą programą ir išlaikę bendrojo teritorijų planavimo kvalifikacijos egzaminą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

13. Kiekvienos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros tarnybos veiklos ir darbo organizavimo ypatumai nustatomi atitinkamos institucijos nuostatuose ir kituose jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

TERITORIJŲ PLANAVIMO VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJŲ FUNKCIJOS

14. Teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos vykdo šias funkcijas:

14.1. Aplinkos ministerija – atlieka apskričių teritorijų bendrojo planavimo ir apskrities lygmens specialiojo planavimo valstybinę priežiūrą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

14.2. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Statybos ir urbanistikos ministerijos:

14.2.1. atlieka Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo planavimo ir Lietuvos Respublikos lygmens specialiojo teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą;

14.2.2. teikia Statybos ir urbanistikos ministerijos pavedimu pasiūlymus dėl apskričių teritorijų bendrojo planavimo ir apskrities lygmens specialiojo teritorijų planavimo;

14.2.3. koordinuoja apskričių viršininkų administracijų valstybinių teritorijų planavimo ir statybos inspekcijų tarnybų veiklą, susijusią su teritorijų planavimo valstybine priežiūra, ir teikia joms metodinę pagalbą;

14.2.4. tikrina, ar teritorijų planavimo dokumentų rengimo, derinimo, viešo svarstymo procedūra atitinka teisės normas, ar sprendiniai atitinka teritorijų planavimo normų sąvadą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

14.2.5. kai nustatyti pažeidimai, reikalauja ištaisyti teisės normų pažeidimus ir laikytis teritorijų planavimo normų sąvado, taip pat papildomo derinimo ar ekspertizės, taiko administracinio poveikio priemones nesilaikantiems reikalavimų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

14.2.6. teikia teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančiai institucijai motyvuotas išvadas dėl dokumento tvirtinimo tikslingumo;

Papildyta punktu:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

14.3. apskrities viršininkas:

14.3.1. atlieka savivaldybių teritorijų bendrojo planavimo, detaliojo planavimo ir specialiojo planavimo valstybinę priežiūrą, teikia detaliųjų planų patikrinimo išvadas juos tvirtinančioms savivaldybių taryboms arba valdyboms;

14.3.2. vadovauja valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos tarnybos veiklai;

14.3.3. sprendžia ginčus, kylančius planuojant ir vykdant planus, jeigu jų sprendimo tvarka nėra reglamentuota kitų įstatymų;

14.3.4. bendradarbiauja su rengėjais, kai nagrinėjami apskrities lygmens teritorijų planavimo dokumentai;

14.3.5. kreipiasi į Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovą dėl jam suteiktų įgaliojimų įgyvendinimo vykdant savivaldybių administracinę priežiūrą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

STATYBOS VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJŲ FUNKCIJOS

15. Statybos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos vykdo šias funkcijas:

15.1. Aplinkos ministerija:

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

15.1.1. nustato specialiųjų statybos reikalavimų valstybinės priežiūros tvarką, suderinusi šį klausimą su valstybės valdymo institucijomis;

15.1.2. rengia statinių valstybinę priežiūrą reglamentuojančių įstatymų ir jų papildomųjų aktų projektus, teikia juos Lietuvos Respublikos Vyriausybei;

15.1.3. organizuoja statybos procesą reglamentuojančių dokumentų rengimą ir nustatytą tvarką juos tvirtina;

15.1.4. kaupia pagrindinėms statybos techninės veiklos sritims vadovaujančių specialistų atestavimo duomenis ir tvarko jų registrą, taip pat normatyviniuose statybos dokumentuose nustato statinių tyrimo ir projektavimo valstybinės priežiūros metodus, leidimų statyti ir griauti statinius išdavimo tvarką;

15.2. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Statybos ir urbanistikos ministerijos:

15.2.1. tikrina apskričių viršininčių administracijų valstybinių teritorijų planavimo ir statybos inspekcijų tarnybų ir jų padalinių miestuose bei rajonuose veiklą, susijusią su statyba, ir teikia joms metodinę pagalbą;

15.2.2. tikrina, kaupia, sistemina ir analizuoja apskričių teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros tarnybų veiklos rezultatus, naudoja juos statinių projektavimo, statybos bei naudojimo valstybinei priežiūrai tobulinti ir teikia atitinkamus pasiūlymus Statybos ir urbanistikos ministerijai;

15.2.3. tvarko statybinių konstrukcijų griūčių apskaitą, analizuoja jų priežastis, rengia jų prevencijos priemones ir kontroliuoja, kaip jos vykdomos;

15.2.4. dalyvauja vykdant Statybos ir urbanistikos ministerijos rengiamas teritorijų planavimo ir statinių projektavimo, statybos bei naudojimo valstybinės priežiūros specialistų tobulinimo programas;

15.2.5. atlieka projektavimo ir statybos įmonių atestavimo reglamento nustatytus šių įmonių atestavimo darbus, teikia statybos ir urbanistikos ministrui pasiūlymus dėl atestatų šioms įmonėms išdavimo, panaikinimo ir galiojimo sustabdymo, kaupia informaciją apie atestuotas įmones ir informuoja apie jas visuomenę;

15.2.6. tvarko projektavimo ir statybos įmonių atestavimo registrą.

15.2.7. vykdo įmonių (ekspertų), atliekančių ypatingos svarbos statinių projektų ekspertizę, atliktų ekspertizių išvadų kokybės valstybinę kontrolę;

Papildyta punktu:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

15.2.8. vykdo specialiosios paskirties statinių, kurių sąrašus krašto apsaugos ministras kasmet suderina su aplinkos ministru (toliau vadinama – specialiosios paskirties statiniai), projektavimo, statybos ir naudojimo valstybinę priežiūrą;

Papildyta punktu:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

15.2.9. vykdo valstybės sienos, krašto apsaugos ir strateginės reikšmės objektų (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą sąrašą) teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą.

Papildyta punktu:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

16. Valstybės valdymo institucijos pagal joms suteiktą kompetenciją atlieka specialiųjų statybos reikalavimų valstybinę priežiūrą:

16.1. Aplinkos ministerija – natūralių kraštovaizdžio elementų (reljefo formų, hidrografinio tinklo, želdinių ir kitų) išsaugojimo, gamtos išteklių naudojimo, teršalų emisijos į aplinką, cheminių, radioaktyviųjų ir kitokių pavojingų medžiagų gamybos ir naudojimo, atliekų tvarkymo ir kitokios veiklos, galinčios daryti neigiamą poveikį aplinkai; miškų ūkio ir saugomų teritorijų specialiųjų statinių projektavimo, statybos ir naudojimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

16.2. Ūkio ministerija – elektros, dujų, naftos ir jos produktų, šilumos tiekimo statinių, pavojingų atliekų;

16.3. Krašto apsaugos ministerija – civilinės saugos ir gynybos statinių;

16.4. Žemės ūkio ministerija – melioracijos darbų ir hidrotechninių įrenginių statybos melioracijos sistemose;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

16.5. *Neteko galios nuo 2000-10-05*

Punkto naikinimas:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

16.6. Susisiekimo ministerija – geležinkelių, automobilių kelių, oro uostų, jūrų ir upių uostų, prieklaukų, tiltų, viadukų, tunelių, ryšių linijų ir įrenginių;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

16.7. Sveikatos apsaugos ministerija – statinių ir jų sanitarinės apsaugos zonų higienos;

16.8. Vidaus reikalų ministerija – gatvių, kelių, jų infrastruktūros objektų, degalinių, statinių valstybės pasienio zonoje, ypatingos svarbos gaisro ir sprogimo atžvilgiu pavojingų statinių, apsauginės ir gaisrinės signalizacijos, automatinio gaisro gesinimo ir dūmų šalinimo įrenginių;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

16.9. Kultūros ministerijos Kultūros vertybių apsaugos departamentas – nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų teritorijų tvarkymo;

16.10. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija – atominės energetikos įrenginių;

16.11. Technikos priežiūros tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – potencialiai pavojingų įrenginių, kurių privaloma priežiūra pavesta šiai tarnybai;

16.12. Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – specialiųjų darbų saugos valdymo ir kontrolės sistemų;

16.13. Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba – maisto ir pašarų tvarkymo vietų statybos, rekonstravimo projektų ir kasybos darbų veterinarinę ekspertizę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

17. Atlikdamos specialiųjų statybos reikalavimų valstybinę priežiūrą, 16 punkte nurodytos institucijos:

17.1. nustato specialiąsias projektavimo sąlygas ir kontroliuoja, kaip jų laikomasi;

17.2. teikia statinių priėmimo naudoti komisijoms išvadas apie specialiųjų statybos reikalavimų įvykdymą;

17.3. tikrina, kaip vykdomi specialieji reikalavimai statinius statant ir naudojant.

18. Statybos geodezinių tyrimų valstybinę priežiūrą vykdo apskričių viršininkų administracijų žemėtvarkos ir geodezijos tarnybos.

19. Statybos inžinerinių geologinių tyrimų valstybinę priežiūrą vykdo Lietuvos geologijos tarnyba prie Statybos ir urbanistikos ministerijos.

20. Apskričių viršininkų administracijų valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijų tarnybos ir jų padaliniai miestuose bei rajonuose, vykdydami jiems pavestas funkcijas, pagal Aplinkos ministerijos patvirtintus reglamentus, metodiką ir normatyvus:

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

20.1. išduoda leidimus statyti ir griauti statinius nepriklausomai nuo jų paskirties (pagal Aplinkos ministerijos patvirtintą Leidimų statyti ir griauti statinius išdavimo reglamentą), išskyrus specialiosios paskirties statinius;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

20.2. statybos organizacinio tvarkomojo reglamento „Statinių priėmimo naudoti tvarka“ nustatyta tvarka priima arba dalyvauja priimant naudoti baigtus statyti statinius, išskyrus specialiosios paskirties statinius;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

20.3. statytojui perleidžiant nebaigtą statybą kitam juridiniam ar fiziniam asmeniui, patikrina nebaigtą statinį ir išduoda statytojui pažymą, nurodančią, ar iš esmės nenukrypta nuo suderinto projekto;

20.4. atlikdami statinių naudojimo valstybinę priežiūrą, tikrina, kaip statinių savininkai ir naudotojai laikosi statinių naudojimo taisyklių: ar laiku ir gerai atlieka jų apžiūrą, priima ir vykdo sprendimus dėl gedimų šalinimo bei statinių remonto, ar nustatytą tvarką įformina statinių techninius pasus, apžiūros žurnalus ir kitą naudojimo dokumentaciją;

20.5. pastebėję griūčių, deformacijos, intensyvaus konstrukcijų irimo arba įrangos avarijos pavojų, reikalauja jį pašalinti;

20.6. vadovauja apskričių viršininkų paskirtoms statybos konstrukcijų griūčių tyrimo komisijoms, dalyvauja šių komisijų veikloje, kai jas skiria ministerijos arba Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

20.7. statybos organizacinių tvarkomųjų reglamentų nustatyta tvarka dalyvauja atestuojant apskrities teritorijoje esančias statybos bei projektavimo įmones ir pagrindinėms statybos techninės veiklos sritims vadovaujančius specialistus, reglamentuose nurodytais atvejais organizuoja jų atestavimą;

20.8. analizuoja statinių projektų, statybos ir naudojimo trūkumus ir teikia Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Statybos ir urbanistikos ministerijos pasiūlymus dėl statybos reglamentų, kitų normatyvinių dokumentų bei projektų tobulinimo.

20.9. vykdo savavališkų statybų prevencijos priemones, šalina savavališkų statybų padarinius;

Papildyta punktu:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

20.10. vykdo statinių (išskyrus specialiosios paskirties statinius) statybos procesą valstybinę priežiūrą.

Papildyta punktu:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, *Žin.*, 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJŲ TEISĖS

21. Aplinkos ministerija turi teisę:

21.1. spręsti nesutarimus tarp apskrities lygmens bendrojo ar specialiojo planavimo sąlygas parengusių institucijų ir planavimo organizatoriaus;

21.2. nagrinėti kitus ginčus ministerijos kompetencijai priklausančiais klausimais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, *Žin.*, 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

22. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos turi teisę:

22.1. nagrinėti nesutarimus tarp Lietuvos Respublikos teritorijos lygmens planavimo sąlygas parengusių institucijų ir planavimo organizatoriaus;

22.2. teisės aktų nustatytais atvejais nagrinėti ginčus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros klausimais;

22.3. informuoti apskričių viršininkus apie pastebėtus įstatymų, kitų teisės aktų arba normatyvinių statybos dokumentų pažeidimus ir siūlyti juos pašalinti. Apskrities viršininko įsakymai, prieštaraujantys įstatymams ir kitiems teisės aktams, panaikinami Lietuvos Respublikos apskrities valdymo įstatymo nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, *Žin.*, 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

23. Apskričių viršininkai turi teisę:

23.1. spręsti ginčus dėl teritorijų planavimo dokumentų derinimo (pritarimo jiems, jų aprobavimo) Rajono savivaldybės teritorijos bendrojo planavimo taisyklėse ir Miestų, miestelių ir kaimų bendrojo planavimo taisyklėse nurodytais atvejais;

23.2. spręsti nesutarimus tarp juridinių arba fizinių asmenų ir savivaldybių institucijų, kylančius nustatant detaliojo plano rengimo sąlygas, taip pat ar statybos atitinka patvirtintus detaliuosius planus;

23.3. spręsti pagal kompetenciją kitus ginčus, kurių neišsprendžia apskričių teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros tarnybos;

23.4. pastebėję svarbesnių nukrypimų nuo normatyvinių statybos dokumentų reikalavimų, reikalauti iš statytojų, savininkų ir naudotojų atlikti projektų arba statinių ekspertizę;

23.5. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo numatytais atvejais sustabdyti statybą, jeigu nustatoma, kad statytojas (užsakovas) arba rangovas pažeidė statinio projekto ar normatyvinių statybos dokumentų reikalavimus, taip pat duoti leidimą statyti toliau pašalinus nurodytuosius pažeidimus;

23.6. įstatymo nustatytais atvejais atšaukti leidimus statyti.

24. Visos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos, atlikdamos teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą, turi teisę:

24.1. gauti iš ministerijų, departamentų, registrų tvarkytojų, apskričių viršininkų administracijų, savivaldos ir kitų institucijų informaciją, kurios reikia šiuose nuostatuose nurodytoms funkcijoms vykdyti;

24.2. teikti pagal kompetenciją teritorijų planavimo ir statybos subjektams, statinių savininkams bei naudotojams privalomus reikalavimus pašalinti įstatymų, normų ar projektų pažeidimus;

24.3. surašyti nustatytą tvarka administracinių teisės pažeidimų protokolus, nagrinėti administracinių teisės pažeidimų bylas ir skirti administracines nuobaudas arba atitinkamų pažeidimų protokolus teikti teismui;

24.4. perduoti parengtinio tyrimo organams medžiagą dėl asmenų, padariusių šurkščius teritorijų planavimo dokumentų, projektų arba normų pažeidimus, patraukimo baudžiamojon atsakomybėn;

24.5. reikalauti, kad planavimo organizatorius, rengėjas, derinanti institucija, padarinių vertintojas, kurių veikla tiriamą, pasiaiškintų raštu ar žodžiu;

24.6. reikalauti papildomo teritorijų planavimo dokumento projekto derinimo ar ekspertizės;

24.7. reikalauti iš pareiškėjo (ginčo šalies), kad jis savo lėšomis samdytų vieną ar kelis ekspertus, kurie pateiktų nešališkas išvadas pateiktais klausimais;

24.8. pareikalauti iš statybos verslo įmonių ir statytojų, statančių savo jėgomis, atidengti konstrukcijas, išbandyti (ištirti) statinių pagrindą, medžiagas, konstrukcijas bei įrangą, jų lėšomis iškviesti ekspertus, taisyti projektus, jeigu pažeisti normatyvinių statybos dokumentų bei projektų reikalavimai arba iškilo deformacijos pavojus;

24.9. pareikalauti iš įmonių ir kitų savininkų bei naudotojų laikinai nutraukti gamybą ir nenaudoti statinių, jeigu yra akivaizdus pavojus, jog gali griūti konstrukcijos, ištikti įrangos avarija, gali būti užteršta aplinka arba žūti žmonės, kol šis pavojus nebus pašalintas;

24.10. sustabdyti statybą arba uždrausti naudoti statinius, jeigu tai daroma nesilaikant normatyvinių statybos dokumentų bei projektų;

24.11. tikrinti, ar į statybos vietą atgabentos medžiagos bei gaminiai atitinka projektų ir normatyvinių statybos dokumentų reikalavimus, ar yra jų kokybę liudijantys dokumentai, uždrausti arba apriboti standartų, techninių sąlygų arba projekto neatitinkančių medžiagų, gaminių bei dirbinių naudojimą;

24.12. tikrinti statybos techninių priežiūrėtojų, autorinės priežiūros vykdytojų ir statinių naudojimo priežiūros tarnybų techninę veiklą, teikti statytojams, savininkams ir naudotojams išvadas dėl šių specialistų kompetencijos, taip pat privalomus reikalavimus pašalinti jų padarytus normatyvinių statybos dokumentų bei teisės aktų pažeidimus;

24.13. reikalauti iš statinių savininkų ir naudotojų, kad jie:

24.13.1. laikytųsi statinių naudojimo normatyvinių dokumentų reikalavimų;

24.13.2. pastebėję statinių naudojimo reglamentų (taisyklių) pažeidimus arba avarijos (deformacijos) pavojų, atliktų neeilinę statinių apžiūrą arba užsakytų konstrukcijų ekspertizę ir imtųsi priemonių jų irimo, deformacijos bei griūčių pavojui pašalinti;

24.13.3. rengiamuose statinių rekonstravimo bei remonto projektuose numatytų atitvarų šilumos laidumo, triukšmo, vibracijos, elektromagnetinio lauko bei jonizuojančiojo spinduliavimo sumažinimą pagal galiojančias normas.

24.14. tikrinti, ar laikomasi nustatytųjų statinių projektų derinimo procedūrų ir terminų.

Papildyta punktu:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, *Žin.*, 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

25. Pateikę valdininko pažymėjimą, nurodytųjų institucijų darbuotojai turi teisę nekliudomai įeiti į įmonių, įstaigų, organizacijų (išskyrus slaptųjų) statybos teritorijas nepriklausomai nuo jų nuosavybės formos ir pagal kompetenciją apžiūrėti planuojamas teritorijas bei statinius (gyvenamąsias patalpas – tik teismo sprendimu arba įstatymų nustatyta tvarka).

TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJŲ SPRENDIMŲ ĮGYVENDINIMAS IR SKUNDŲ BEI GINČŲ NAGRINĖJIMAS

26. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos sprendimas dėl statybų sustabdymo įsigalioja nuo jo priėmimo. Sprendimas ir skundas (ginčas) nagrinėjamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksu, Lietuvos

Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu, Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu bei Aplinkos ministerijos reglamentais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, *Žin.*, 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

27. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos valdininkų neteisėti veiksmai ir sprendimai gali būti skundžiami institucijos vadovui, o vadovo ir kitų pareigūnų veiksmai ir neveikumas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka – teismui.

28. Ginčus dėl teritorijų planavimo, statinių projektavimo, statybos, atidavimo naudoti, naudojimo ir valstybinės priežiūros pagal kompetenciją sprendžia apskričių teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros tarnybos, apskričių viršininkai, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Statybos ir urbanistikos ministerija, teismas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, *Žin.*, 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

29. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijoms gali būti apskūsta:

29.1. teritorijų planavimo dokumento sprendiniai – apskundžia atmestų pastabų, pasiūlymų ir pretenzijų iniciatoriai. Apskundžiama per mėnesį nuo viešo susirinkimo dienos. Motyvuotas sprendimas pateikiamas per 3 savaites nuo skundo gavimo dienos. Jeigu skundo gavimo dieną apskundžiamas teritorijų planavimo dokumentas dar nėra pateiktas tikrinti priežiūros institucijai, terminas skaičiuojamas nuo datos, kurią teritorijų planavimo dokumentas pateikiamas tikrinti;

29.2. atsisakymas tvirtinti detalų planą – apskundžia planavimo organizatorius. Apskundžiama per mėnesį nuo miesto (rajono) tarybos pateikto motyvuoto atsisakymo tvirtinti detalų planą. Motyvuota išvada planavimo organizatoriui ir savivaldybės vykdomajai institucijai pateikiama per mėnesį nuo skundo pateikimo dienos.

30. Skunde dėl teritorijų planavimo dokumentų turėtų būti:

30.1. adresato – teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos pavadinimas;

30.2. antraštė;

30.3. pareiškėjo vardas, pavardė (pavadinimas);

30.4. pareiškėjo gyvenamosios vietos (o jeigu pareiškėjas juridinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, jų buvimo vietos) adresas;

30.5. jeigu kreipiamasi per atstovą – jo vardas, pavardė (pavadinimas), pareigos, adresas (pridedami atstovo įgaliojimus patvirtinantys dokumentai);

30.6. planavimo dokumento (projekto) pavadinimas (arba adresas), apskundžiamas sprendinys, jo pavadinimas arba apibūdinimas, duomenys apie susijusius planavimo dokumentus (jų registro numeriai);

30.7. išvada dėl planavimo proceso ir procedūrų;

30.8. aplinkybės, kuriomis pareiškėjas pagrindžia savo skundą;

30.9. įrodymai, patvirtinantys pareiškėjo nurodytas aplinkybes bei reikalavimus;

30.10. pridedamų dokumentų sąrašas;

30.11. data, pareiškėjo ar jo atstovo parašas.

31. Informacija apie skundo padavimo tvarką ir laiką suteikiama kiekvienoje teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijoje.

32. Anoniminiai skundai arba skundai, paduoti nesilaikant įstatymų nustatytos tvarkos ir terminų, nenagrinėjami.

33. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos pateiktas teritorijų planavimo dokumento patikrinimo aktas ar dėl skundo nagrinėjimo priimtas sprendimas gali būti apskūsti teismui.

34. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos nagrinėja ginčus, kylančius teritorijų planavimo dokumentų rengimo, derinimo ar pritarimo jiems procedūrų metu,

taip pat dėl statinių projektavimo, statinių statybos, atidavimo naudoti, naudojimo, nugriovimo, jeigu įstatymai nenumato kitokios šių ginčų nagrinėjimo tvarkos.

35. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos nagrinėja ginčus, kilusius tarp planavimo organizatoriaus ir valstybės institucijų arba tarp valstybės institucijų, rengiant Lietuvos Respublikos lygmens teritorijų planavimo dokumentus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, *Žin.*, 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

36. Ginčai dėl teritorijų planavimo ir statybos nagrinėjami šia tvarka:

36.1. atsiradus ginčo objektui, viena iš nesutariančiųjų šalių (arba abi) raštu kreipiasi į teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros instituciją dėl ginčo sprendimo;

36.2. ginčas nagrinėjamas pagal šalių pateiktus įrodymus ir dokumentus, patvirtinančius pareiškėjo ginčijamas aplinkybes bei reikalavimus, kitą medžiagą, turinčią įtakos ginčo sprendimui;

36.3. ginčo nagrinėjimo vietą, datą ir laiką nustato teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucija, apie tai ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas raštu pranešdama nesutariančioms šalims;

36.4. su visais pareiškimais, dokumentais ar kita informacija, kuriuos viena iš ginčo šalių pateikia teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijai, gali susipažinti ir kita šalis;

36.5. pareiškėjas turi pranešti apie aplinkybes, kuriomis jis grindžia savo reikalavimus, nurodyti klausimus, kuriuos prašo išnagrinėti, ir savo reikalavimų patenkinimo apimtį, o kiti ginčo dalyviai gali dėl to pareikšti savo nuomonę;

36.6. jeigu nagrinėjimo metu šalys taikiai, nepažeisdamos teisės aktų, sureguliuoja ginčą, teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucija ginčo nagrinėjimą nutraukia. Taikus ginčo sureguliojimas, patvirtinant šalių susitarimo sąlygas, įforminamas teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos sprendimu;

36.7. jeigu viena iš besiginčijančių šalių be pateisinamos priežasties neatvyksta nagrinėti ginčo paskirtu laiku apie tai nepranešusi, ginčas gali būti nagrinėjamas jai nedalyvaujant;

36.8. jeigu viena iš besiginčijančių šalių nepriklausomai nuo priežasčių antrą kartą neatvyko nagrinėti ginčo, ginčas nagrinėjamas be jos;

36.9. pakartotinai ginčą nagrinėti (po neįvykusio nagrinėjimo) numatoma ne anksčiau, kaip dvi savaitės po anksčiau skelbtojo.

37. Ginčo šalys turi lygias teises. Kiekvienai iš jų turi būti sudarytos vienodos galimybės pagrįsti savo reikalavimus ar prieštaravimus.

38. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos sprendimas dėl ginčo įsigalioja nuo jo priėmimo dienos. Sprendimo kopijos išsiunčiamos paštu (iteikiamos) pareiškėjui (ginčo šalims), o kai sprendimo įgyvendinimas susijęs su kitų valstybės (savivaldos) institucijų kompetencija – suinteresuotai institucijai. Sprendimo nuorašas pareiškėjui (ginčo šalims) jo prašymu išduodamas per 3 dienas nuo priėmimo.

ATSKAITOMYBĖ IR ATSAKOMYBĖ

39. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros institucijos pareigūnai ir valdininkai privalo išsaugoti valstybės, profesines ar kitas įstatymo saugomas paslaptis, kurias sužinojo eidami pareigas. Pareigūnai, pažeidę šiuos reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

40. Apskričių viršininkų administracijų valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos teikia Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos jų nustatyta tvarka informaciją apie išduotus leidimus statyti ir griauti statinius, priimtus naudoti statybos objektus, nebaigtą ir savavališką statybą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, *Žin.*, 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

41. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos atsiskaito statybos ir urbanistikos ministrui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1165](#), 2000-09-28, Žin., 2000, Nr. 83-2520 (2000-10-04), i. k. 1001100NUTA00001165

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. balandžio 16 d. nutarimo Nr. 370 dalinio pakeitimo ir 2000 m. vasario 21 d. nutarimo Nr. 187 papildymo